

Asia: VN/11019/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maanalaisen verkkoinfrastruktuurin sijaintitiedoista ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

1. Millaisia taloudellisia, toiminnallisia, yhteiskunnallisia tai muita vaikutuksia tunnistatte? Miten arvioitte uuden toiminta- ja toteutusmallin tai muut edustamallenne taholle aiheutuvat seuraukset?

Hei kiitämme lausuntomahdollisuudesta.

ESE -Verkko Oy näkee että nyt esitetty malli lisää taloudellisesta näkökulmasta kustannuksia tämän toimintamallin jokaisella osa-alueella. Käytännön toiminallisuus tulee monimutkaisemmaksi ja loppukäyttäjän (kaivaja tai suunnittelija) näkökulmasta entistä vaikeammin hahmotettavaksi ja voi johtaa siihen että todellisuudessa kaivuvahingot lisääntyy entisestään. Toimintamalli on meidän mielestä ilmaistu lakiluonnoksen 7 ja 8 pykälissä hämmäntävästi ja käytännössä jää auki mitä kaikkea tietoa on lopulta tarkoitus toimittaa. Näiden kohtien uudelleen arvioinnin jälkeen olisi helpompaa muodostaa kokonaiskuva lakiluonnoksen yhteiskunnallisista vaikutuksista. Meillä ehdotettu malli lisää kustannuksia ja sekoittaa alueellisia vakiintuneita toimintamalleja.

2. Miten näette uusien toimijoille asetettujen velvoitteiden, kuten esimerkiksi rekisteröintivelvoitteiden, tiedonantovelvoitteiden, turvallisuusvelvoitteiden ja näyttötoimintavelvoitteiden, toimivuuden edustamanne tahon näkökulmasta?

Tässä kohdassa on meistä vaarana että syntyy uusia päällekkäisiä velvoitteita jo olemassa olevien kanssa mikä johtaa aina väärin käsityksiin ja kasvaviin kustannuksiin.

3. Miten 26 §:n verkkotietojärjestelmän luokat toimivat näkökulmastanne ja ovatko esitetyt verkkotietojärjestelmien tietoturva vaatimukset riittävän kattavat?

Mielestämme tämä luokittelu on omiaan lisäämään sekaantumisen vaaraa tietojen käsittelyssä emme näe tätä tarpeellisenä. Tässä kohdassa lakiluonnos eksyy meistä jo aika kauas alkuperäisestä tarkoituksestaan.

4. Miten näette sähköisen tietopisteen rahoituksen ja toimialoilta perittävät maksut nyt ja tulevaisuudessa?

Tietopisteen toiminnan voi rahoittaa sitä haluava taho etenkin jos ja kun löytää perusteet koko järjestelmän pystyy nostamiselle. Luonnoksen sivulla 3 on heti alkuun todettu että "direktiivi tai sen korvannut gigabitti-infrastruktuurisäädös eivät velvoita" toteuttamaan nyt esitetyn kaltaista järjestelmää. Kustannuksia ei ole näin ollen syytä kasata verkkotoimijoiden niskaan. Tulevaisuudessa näiden järjestelmien kustannuksilla on aina tapana paisua.

5. Miten arvioitte verkkotietokyselyn määrääajat sekä verkkotoimijalle asetetun määrääajan ilmoittaa verkkotietokyselyssä pyydetty tiedot Liikenne- ja viestintäviraston tietopisteeseen?

Määrääajat eivät vastaa todelliseen käytännön tarpeeseen ja on täysin hanke - ja työmaa kohtaista kuinka paljon etukäteen toimijat ovat liikkeellä. Näitä olisi syytä arvioida uudelleen samoin kuin tarkkoja syvyystieto määrittelyjä. Liian eksakti lakikirjoitettu syvyysmäärittely johtaa varmasti tulkita riitoihin käytännössä.

6. Miten arvioitte verkkoinfrastruktuurin sijaintitietojen käsittelyn kokonaisturvallisuutta ja uusien turvallisuusvaatimuksien riittävyyttä ja kattavuutta?

Mielestämme tämä on nyt niin laaja kokonaisuus turvallisuus näkökulmasta että olisi hyvä arvioida uudelleen sidosryhmien ja asiantuntijoiden kanssa lakihankkeen kokonaisvaikutukset ja palauttaa lakiesitys uudelleen valmisteluun. Tässä on meistä iso riski henkilöturvallisuuden näkökulmasta etenkin jos sähkömarkkinalain 110§ osin kumotaan.

7. Muita huomioita tai kommentteja hallituksen esityksestä?

Pitkässä juoksussa on hyvä että tätä asiaa kehitetään ja luodaan yhteisiä pelisääntöjä tähän toimintakenttään. Meidän mielestämme se olisi parasta aloittaa ns. Ruotsin mallin mukaisella toimintatavalla ja palauttaa laki uudelleen valmisteluun. Kiinteistöasioiden ja kiinteistökäsitteen mukaan ottaminen lisää myös edelleen sekaantumisen vaaraa, lähtökohtaisesti kaikki verkostot kulkee aina jonkun kiinteistön kautta. Monesti käytännössä siellä toimii tai sitä hallinnoi joku muu taho kuin kiinteistön omistaja eikä kiinteistön omistaja ole välttämättä aina paras taho antamaan tietoja kiinteistön alueella olevista verkostoista.

Levänen Antero
ESE - Verkko Oy